

**Sätt agendan
– bli facklig företrädare**

Sätt agendan – bli facklig företrädare, 2016

© Sveriges Arbetsterapeuter

Layout: Pontus Wikholm

Foto: Johan Gunséus (omslag) och Jonas Eriksson (s. 9)

Tryck: Exakta Print

ISBN: 978-91-87837-31-9

www.arbetssterapeuterna.se

Du kan göra skillnad

Vill du bidra till bättre villkor på arbetsplatsen? Vill du vara med och driva nolltolerans mot ett ohälsosamt arbetsliv? Vill du jobba för att arbetsterapeuter ska få mer pengar i lönekuvertet och att du och dina arbetskamrater får det erkännande ni förtjänar?

Genom lag och kollektivavtal har vi möjlighet till inflytande och medbestämmande på arbetsplatsen. Det är dock den fackliga organisationen, inte den enskilde arbetstagaren, som arbetsgivaren är skyldig att samverka med. För att det ska fungera är det viktigt att det finns en facklig företrädare som kan föra medlemmarnas talan inför arbetsgivaren. Om det inte finns någon företrädare går medlemmarna miste om viktig information

och förlorar möjligheten att påverka exempelvis kommande förändringar i verksamheten.

Ungefär var tionde medlem i Sveriges Arbetsterapeuter har ett uppdrag i förbundet. Det är många! Men ju fler vi blir – desto större inflytande får vi. Då kan vi i ännu högre utsträckning bevaka medlemmarnas arbetssituation, påvisa värdet av arbetsterapi och bidra till ett hållbart arbetsliv.

Mikael Södergren är **lokalt ombud** i Härjedalens kommun.

VARFÖR VALDE DU ATT ENGAGERA DIG SOM LOKALT OMBUD?

– Jag var nyfiken på hur det fungerar i kommunen, men i grund och botten var det för att jag ville påverka min och mina kollegers löner.

VAD FÖRVÄNTAS AV ETT OMBUD?

– Det är bra om man kan lyssna och argumentera. I början kan det kännas som en utmaning att representera andra och uttrycka medlemmarnas åsikter inför arbetsgivaren. Men man lär sig snabbt, och jag är inte ensam heller – vi är som en liten familj vi arbetsterapeuter här uppe.

Ett smart karriärdrag

Som facklig företrädare lär du känna din arbetsplats på ett helt nytt sätt. Du får ökad insyn i vad som händer och ett brett nätverk både på och utanför arbetet.

Att vara företrädare ger dig möjlighet till inflytande i viktiga frågor för dig och dina arbetskamrater. Du får exempelvis rätt till information om organisationsförändringar och kan företräda medlemmarna genom att tycka till och lämna synpunkter innan arbetsgivaren fattar beslut.

Genom uppdraget har du också chans att utveckla din kompetens inom arbetsrätt och organisationsfrågor. Förbundet erbjuder regelbundet utbildning om villkor och rättigheter i arbetslivet.

Det är inte ovanligt att den som haft ett fackligt uppdrag senare i livet

blir chef. Att vara facklig företrädare kan ge dig en skjuts i karriären!

VISSTE DU?

Enligt förtroendemannalagen har du som facklig företrädare rätt till den ledighet som behövs för att kunna utföra ditt uppdrag. Så länge den fackliga insatsen kan kopplas till verksamheten på den egna arbetsplatsen är arbetsgivaren dessutom skyldig att betala lön under ledigheten. Du deltar också på fackliga utbildningar som är relevanta för ditt uppdrag med bibehållen lön.

Roller och uppdrag

Inom förbundet finns många olika typer av uppdrag, men vill du i första hand engagera dig i fackliga frågor hos din arbetsgivare kan du bli lokalt ombud eller skyddsombud.

LOKALT OMBUD

Som lokalt ombud blir du förbundets representant på din arbetsplats, antingen lokalt eller mer övergripande i kommunen, landstinget/regionen eller företaget. Oavsett vidden av ditt uppdrag har du som lokalt ombud fått dina arbetskamraters förtroende att företräda dem.

Som företrädare är du också förbundets ambassadör och ansikte utåt på din arbetsplats. Din uppgift är att tillvarata medlemmarnas intressen och företräda dem i fackliga frågor. Exempelvis kan det handla om att delta i samverkansgrupper och förhandlingar, att bevaka organisationsförändringar eller att genomföra

SOM LOKALT OMBUD HAR DU RÄTT ATT FÖRHANDLA OM:

- Verksamhetens planering och utveckling
- Omorganisationer
- Jämställdhet och arbetsmiljö
- Organisationsfrågor och arbetsfördelning
- Chefstillsättningar
- Viktiga förändringar för enskilda medlemmar
- Ekonomi och budget
- Riktlinjer för personalpolitik

överläggningar i samband med löneöversyner för att kvalitetssäkra löneprocessen. I uppdraget ingår att informera medlemmarna om vad som är på gång på arbetsplatsen och föra fram deras synpunkter, önskemål och förslag till arbetsgivaren. Du är dessutom en naturlig och viktig samtalspartner för din arbetsgivare.

Som lokalt ombud fungerar du ofta som ett bollplank till enskilda medlemmar som hör av sig i frågor som rör deras anställning och arbetsvillkor, exempelvis lönefrågor. Du använder dina kunskaper och ditt sunda förnuft – men tveka aldrig om att be kansliets ombudsmän om hjälp, de är experter på arbetsrättsliga frågor.

SKYDDSOMBUD

I dag har många medlemmar en arbetssituation som är långsiktigt ohållbar. Ökat tempo och krympan-

de reella resurser kan innebära stora utmaningar. Om du ser ett behov av att påverka och förbättra den fysiska, sociala och organisatoriska arbetsmiljön på din arbetsplats så kan ett uppdrag som skyddsombud vara något för dig.

Arbetsgivaren har det yttersta ansvaret för arbetsmiljön, men är skyldig att samverka med arbetstagarna. Som skyddsombud är du arbetstagarnas representant i arbetsmiljörelaterade frågor.

Som skyddsombud företräder du ofta samtliga arbetskamrater – inte bara medlemmar i Sveriges Arbets-terapeuter. Du deltar i skyddsronder och genomför riskanalyser. I rollen får du omfattande befogenheter att delta i allt som har med arbetsplatsens arbetsmiljö att göra.

”Vi har en självklar roll”

Paula Malinen är ett av två **skyddsombud** på habiliteringen i Göteborg.

VARFÖR BLEV DU SKYDDSOMBUD?

– Jag var lokalt ombud på min arbetsplats och tyckte att rollerna hänger ihop. Som skyddsombud kan jag jobba med förbättringsarbete i stort och det är en bra erfarenhet att se verksamheten från en annan synvinkel än enbart från den egna professionen.

ÄR DET NÅGOT DU ÄR STOLT ÖVER?

– Jag är ganska nybliven i min roll. Vi började med att styra upp det viktiga forumet vi har – APT-träffarna. Tidigare var det till stor del envägsinformation, men nu finns det mera utrymme att lyfta egna frågor. Chefen äger inte mötet på samma sätt längre. Vi har också gjort en första genomlysning av den psykosociala arbetsmiljön för att hitta områden att arbeta med.

VAD HAR FÖRTROENDEUPPDRAGET GETT DIG PERSONLIGEN?

– Det har breddat synen. Det handlar inte bara om mig och mitt arbete, det är en större helhet som ska fungera. Det är mycket nytt och mycket att ta hänsyn till så det är både utmanande och kunskapshöjande.

VAD ÄR DET BÄSTA MED ATT VARA SKYDDSOMBUD?

– Att få se bakom kulisserna. Man lär sig hur verksamheten är uppbyggd och det ger en helt annan inblick i hur alla regelverk fungerar. Skyddsombudet är dessutom respekterat och har en etablerad och självklar roll. Jag får vara med, tycka till och tas på allvar.

Så utses du till ett uppdrag

Lokala ombud väljs av medlemmarna på arbetsplatsen men utses formellt av styrelsen i kretsen. Kretsen informerar i sin tur arbetsgivaren om ditt nya uppdrag. Det är först då du är anmäld till arbetsgivaren som dina rättigheter som facklig förtroendeman börjar gälla.

Skyddsombudet väljs oftast av den

lokala fackliga organisationen på arbetsplatsen, men det är formellt kretsen som ska göra anmälan till arbetsgivaren.

Kontakta din krets för mer information och för att få hjälp att fylla i en anmälningsblankett om fackligt uppdrag.

STÖD OCH UTBILDNING FÖR FACKLIGA FÖRETRÄDARE

Inga förkunskaper krävs för ett fackligt uppdrag.

Förbundets fackliga introduktionskurs på webben är öppen för alla som har förtroendeuppdrag för Sveriges Arbetsterapeuter. Lokala ombud utbildas också kontinuerligt för att de på bästa sätt ska kunna fullgöra

sitt uppdrag. Du deltar vanligtvis vid dessa tillfällen med bibehållen lön. Skyddsombud har rätt att få sin utbildning bekostad av arbetsgivaren.

Behöver du råd och stöd kan du vända dig till övriga förtroendevalda i din krets och förbundets centrala ombudsmän.

Vi vill vara en medlemsnära
organisation där steget inte
ska vara långt att kontakta
sin fackliga företrädare.

ÄR DU DEN VI SÖKER?

arbetsterapeuterna.se